

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. W. prawa do wypłaty odsetek za opóźnienie w ustaleniu uprawnień do świadczenia przedemerytalnego przyznanego wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 20 marca 2020 r. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wyrok Sądu wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 25 maja 2020 r., uprawomocnił się 8 czerwca 2020 r., a 30 czerwca 2020 r. została wydana decyzja przyznająca świadczenie przedemerytalne. Wypłata wynikająca z wykonania wyroku Sądu została przekazana na rachunek bankowy w dniu 8 lipca 2020 r. Tym samym, w ocenie organu rentowego, wypłata świadczenia nastąpiła w terminie przewidzianym w art.118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił również, że w wyroku z dnia 20 marca 2020 r. Sąd Okręgowy nie orzekł o winie organu rentowego i nie zobowiązał Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do wypłaty odsetek.

/decyzja k.35 – 35 odwrót plik I akt ZUS/

W dniu 21 września 2020 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło odwołanie M. W. od ww. decyzji, w którym wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie na jego rzecz ustawowych odsetek za opóźnienie od wypłaconego z opóźnieniem świadczenia przedemerytalnego. W ocenie skarżącego, organ rentowy bezpodstawnie odmówił mu przyznania świadczenia przedemerytalnego, a zatem jest odpowiedzialny za opóźnienie w wypłacie należnego mu świadczenia.

/ odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.5 – 6 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 sierpnia 2019 r. M. W. złożył wniosek o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

/wniosek k.1 – 3 odwrót plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 11 września 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. 2017.2148 t.j.) odmówił M. W. prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż przyczyną stwierdzenia braku podstaw do świadczenia przedemerytalnego było nieudokumentowanie rozwiązania stosunku pracy w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia – w ostatnim zakładzie pracy tj. (...) w okresie 11.09.17-15.01.19, gdzie M. W. ostatnio wykonywał pracę na podstawie umowy agencyjnej – zlecenia oraz nieudowodnienie ciągłości i kolejności zdarzeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy. Zdaniem organu rentowego okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych musi być poprzedzony wyłącznie okresem pobierania renty. Wykonywanie umowy zlecenia – umowy agencyjnej w okresie pomiędzy ustaniem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej, wyklucza możliwość przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

/decyzja k. 29-30 plik I akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 20 września 2019 r. złożył wnioskodawca, zarzucając zaskarżonej decyzji błędną interpretację przepisów prawa materialnego - ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, a w konsekwencji przyjęcie, że wnioskodawca nie spełnia wskazanych w ustawie kryteriów do przyznania świadczenia przedemerytalnego.

/odwołanie k.3 – 4 akt o sygn. VIII U 4435/19/

Wyrokiem z dnia 20 marca 2020 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. W. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 13 sierpnia 2019 r. Wyrok ten jest prawomocny od dnia 9 czerwca 2020 r.

/wyrok k.36 akt o sygn. VIII U 4435/19/

Decyzją z dnia 30 czerwca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. W. , realizując wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 20 marca 2020 r. , świadczenie przedemerytalne począwszy od dnia 13 sierpnia 2019 r. Jednocześnie organ rentowy wskazał ,że prawo do świadczenia przedemerytalnego ustanie w dniu 26 czerwca 2022 r. tj. w dniu poprzedzającym dzień osiągnięcia przez wnioskodawcę wieku 65 lat.

/decyzja k.33 – 34 plik II akt ZUS/

W dniu 27 lipca 2020 r. do Zakład Ubezpieczeń Społecznych wpłynął wniosek o wypłatę na rzecz M. W. odsetek , zgodnie z terminami płatności kolejnych miesięcznych kwot świadczenia przedemerytalnego , począwszy od dnia 13 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty. Po rozpatrzeniu wniosku , Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydała zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.33 – 33 odwrót plik I akt ZUS , decyzja k.35 – 35 odwrót plik I akt ZUS/

Sąd Okręgowy dokonał ustaleń stanu faktycznego w oparciu o dokumenty i dowody z akt organu rentowego oraz akt sprawy VIII U 4435/19 uznając je za wiarygodne i wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie jest zasadne i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tj. Dz.U. z 2020 r. , poz.53) jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W bezpośrednim związku z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pozostaje art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r. (tj. Dz. U. z 2020 r. , poz. 266), zgodnie z którym organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Ustawą o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 1264) do art. 118 dodany został ust. 1a, zgodnie z którym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. Zmiana ta weszła w życie w dniu 1 lipca 2004 roku.

W tym miejscu wskazać należy , że zgodnie z tezą wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r. (sygn. akt I UK 159/2004 opubl. OSNP 2005/19/308) wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa. Podobnie w wyroku z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03 (OSNP 2005 Nr 10, poz. 147) Sąd Najwyższy stwierdził, że do przewidzianego w art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy

z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wyłączenia obowiązku wypłaty odsetek nie jest wystarczające wykazanie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia.

W celu ustalenia, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie spowodowane błędem w ustaleniach faktycznych, konieczne jest wykazanie, że w przepisany termin ZUS nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia. W takiej sytuacji istotna jest jednak konieczność uwzględnienia tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, OSNP 2010, nr 23-24, poz. 293).

Przepis § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r. Nr 12, poz. 104), wydanego na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, stanowi, że odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń. Zaś okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji.

Rozstrzygnięcie Sądu w niniejszym procesie sprowadza się zatem do zbadania, kiedy zostały ustalone wszystkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji przyznającej wnioskodawcy prawo do świadczenia przedemerytalnego, a także czy w chwili ustalania uprawnień ubezpieczonego do świadczenia z ubezpieczenia społecznego na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 20 marca 2020 r. istniały takie okoliczności, które zwalniałyby organ rentowy od odpowiedzialności za wypłatę odsetek za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia, innymi słowy, czy organ mógł wydać wcześniej pozytywną dla wnioskodawcy decyzję.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, iż organ rentowy przy rozpatrywaniu pierwotnego wniosku M. W. o świadczenie przedemerytalne już wówczas posiadał niezbędne dane do wydania decyzji przyznającej mu wnioskowane świadczenie, a brak wydania korzystnej dla wnioskodawcy decyzji wynikał wyłącznie z interpretacji przepisów prawa jaką względem wnioskodawcy zastosował Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W oparciu o posiadane informacje organ rentowy mógł wydać decyzję zgodną z prawem i dokonywać terminowej wypłaty przysługującego M. W. świadczenia. Opóźnienie w przyznaniu i wypłaceniu świadczenia jest więc następstwem okoliczności, za które Zakład ponosi odpowiedzialność. W procesie o sygn. akt VIII U 4435/119 nie ujawniły się bowiem żadne nowe okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na prawo ubezpieczonego do świadczeń, a Sąd dokonał jedynie analizy materii, którą prawidłowo winien zweryfikować już sam Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i przyznał M. W. prawo do odsetek od wypłaconego świadczenia przedemerytalnego za okres od dnia 11 września 2019 r. do 30 czerwca 2020 r.

S.B.